

FOCUS OP VROUWEN

NIEUWSBRIEF AMNESTY INTERNATIONAL VROUWENRECHTENTEAM

EDITORIAAL

In deze laatste Focus van 2011 blikken we terug op een hoogtepunt waarmee we een jaar begonnen: de oprichting van UN Women. We vernamen immers dat de nieuwste telg van de VN-familie af te rekenen heeft met financiële groei-pijnen. Welke impact heeft dit op de werking van het agentschap?

Goed nieuws komt deze keer vanuit Guatemala en Mexico, waar belangrijke arresten werden geveld tegen militairen. Beide landen scheppen hiermee belangrijke precedents voor de bestraf-fing van soldaten die zich schuldig hebben gemaakt aan vrouwenrechtenschendingen. Een lichtpunt!

Vrouwenrechten in Afghanistan vragen eveneens om hernieuwde aandacht. Gedurende de voor-bije tien jaar moeizaam verworven overwinningen dreigen immers teloor te gaan indien de huidige vredesonderhandelingen vrouwenrechten, vrede en veiligheid niet centraal stellen.

Ook kijken we terug naar de situatie in Sierra Leone. In september bracht Amnesty een ver-volgrapport uit op het rapport van 2009 waarin de autoriteiten werden opgeroepen de dringende verloskundige zorgen in het land te verbeteren. Hebben de intussen genomen maatregelen een verschil kunnen maken? Amnesty ziet nog heel wat problemen op het vlak van implementatie en monitoring. Roep samen met ons de Minister van Gezondheid in Sierra Leone op om een toezichts-systeem in te stellen!

Wie op zoek is naar leesvoer kan tot slot in 'Over-Hoop' van Dirk Tieleman Vlaamse en allochtone vrouwen aan het woord horen over emancipatie, nu en dertig jaar geleden.

Anke Van Vosselo

Positief nieuws uit Guatemala en Mexico!

In augustus 2011 werden in Guatemala drie oud-militairen veroordeeld voor de massale slachtpartijen in Dos Erres (1982). De beschuldigten kregen voor elk slachtoffer 30 jaar gevangenisstraf, plus 30 jaar voor misdaden tegen de menselijkheid, waaronder gedwongen verdwijningen (Zie 'Las Madres de la lucha', Focus op Vrouwen, April 2011). Alles bij elkaar goed voor 6060 (!) jaar achter de tralies. Deze rechtszaak kende enkele hoopgevende lichtpuntjes waaronder de doorbraak in 2009 met een uitspraak van het Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens en de aanzienlijke schadevergoedingen die aan de slachtoffers werden toegekend door de overheid van Guatemala. Het Hof drukte daarnaast ook de noodzaak uit van een degelijk onderzoek en dit nieuws kunnen we dan ook de kers op de taart noemen!

En op 12 augustus konden twee inheemse Mexicaanse vrouwen juichen om een juridische overwinning in hun zaak, die door Amnesty International ter harte werd genomen door o.a. op te roepen tot schrijfacties wereldwijd. Ines Fernández en Valentina Rosendo Ortega Cantú werden in 2002 het slachtoffer van verkrachting door soldaten in Guerrero. De strijd voor rechtvaardigheid duurde lang, maar het Mexicaanse Hoogste Gerechtshof bepaalde recentelijk dat mensenrechtenschendingen begaan door het leger tegen burgers niet langer mogen behandeld worden in militaire rechtbanken. De overheveling naar een burgerlijke rechtbank heeft niet alleen meer juridische kans op slagen, maar geeft tevens het belangrijk

© Amnesty International

Ines Fernandez Ortega

signaal dat militairen zich niet langer straffeloos kunnen verschuilen achter de militaire rechtbanken.

Zowel Mexico als Guatemala scheppen belangrijke precedents inzake misdaden begaan door militairen en bieden hoopvolle perspectieven voor de toekomst van mensenrechten. Wij hopen dat onze lezers door deze heuglijke berichten uit Centraal-Amerika verder worden aangemoedigd om de vrouwenrechten mee te verdedigen.

Marie Mercelis

Bronnen

Amnesty International Vlaanderen, 'Mexico: Inheemse vrouwen winnen eerste stap' (18.08.2011).

De Morgen, '12.060 jaar cel gevraagd voor bloedbad uit 1982' (02.08.2011).

Het nakende geldtekort voor UN Women

© www.unwomen.org

United Nations Entity for Gender Equality
and the Empowerment of Women

Hoewel de nieuwste telg in de familie van de Verenigde Naties nog maar net in zijn kinderschoenen staat, krijgt UN Women nu reeds te kampen met financiële groeipijnen.

De aandacht voor vrouwenkwesties was binnen de Verenigde Naties niet nieuw, maar in juli 2010 werd besloten om de versnippering van verschillende VN-divisies tegen te gaan en een aparte entiteit op te richten die uitsluitend werkt rond genderthema's. De nieuwe organisatie wordt geleid door uitvoerend directeur Michelle Bachelet, de voormalige president van Chili (2006-2010) met een sterke achtergrond inzake gendergelijkheid. Voor de totale uitwerking van dit programma stelde de VN-secretaris-generaal Ban Ki-Moon een jaarbudget van 500 miljoen USD voorop. Dit is in tijden van financiële malaise zeker geen kleine som, maar er was dan ook veel werk aan de winkel om de zes kernthema's grondig uit te werken (respectievelijk geweld tegen vrouwen, vrede en veiligheid, leiderschap en participatie, nationale planning en budgettering, economische versterking en Milleniumdoelstellingen). En toch behoeft de relatieve grootte van dit budget een kleine nuancering. Want volgens sommigen zoals Stephen Lewis (voormalig adjunct-directeur van Unicef) was zelfs het startbudget van 500 miljoen USD al "belachelijk laag" en dus onvoldoende om

fundamentele veranderingen teweeg te brengen.

Nog geen half jaar later meldden verschillende berichten dat de uitvoering en opvolging van deze ambitieuze plannen dreigden in gevaar te komen. Een klein voorbeeld: in aanloop naar de officiële inrichting in februari 2011, werd er door verschillende bilaterale donoren financiële steun beloofd. De vijf grootste bilaterale donoren (Spanje, Verenigd Koninkrijk, Noorwegen, Canada en Australië) beloofden daarbij tezamen ruim 80 miljoen USD. De gemaakte beloftes zijn echter niet volledig nagekomen. Van de beloofde 80 miljoen USD bilaterale steun van de vijf genoemde landen heeft UN Women in 2011 slechts 27,6 miljoen USD mogen ontvangen. Dit grote contrast geldt ook voor de totaalsom van beloofde bilaterale hulp (57,972,851 USD ten opzichte van 131,386,226 USD). Hoewel bilaterale hulp uiteraard niet de enige bron van inkomsten is, plaatst dit wel vraagtekens bij het engagement van afzonderlijke landen. En dit geldt niet enkel voor landen zoals Pakistan waar vrouwenrechten altijd moeilijk bespreekbaar zijn geweest. Ook bij het Verenigd Koninkrijk, één van de grootste voortrekkers in de oprichting van UN Women, duurde het meer dan een half jaar voor de regering effectief geld op tafel legde.

De implicaties van deze cijfers spreken voor zich. Het feit dat UN Women haar werkingsbudget al heeft moeten terugschroeven naar 250 miljoen USD is één van de spijtige gevolgen. Uiteraard blijft de organisatie niet bij de pakken zitten maar financiële onzekerheid brengt wel de duurzaamheid van de vooropgestelde programma's op lange termijn in gevaar. En dit net op het moment waarop men begint in te zien dat gendergelijkheid een van de meest beloftevolle motoren zal zijn voor economische ontwikkeling in ontwikkelingslanden (zie onder meer World Bank, 2012). Hopelijk zien alle betrokken partijen op tijd in dat gendergelijkheid een noodzakelijke vereiste is voor elke rechtvaardige samenleving. En op dit grondrecht mag men geen prijs plakken.

Nai Han Lau

Bronnen

World Bank (2012). World Development Report on Gender Equality and Development.

UN-WOMEN (2011). Core Contributions and Pledges to UN Women

Afghanistan: Vrouwenrechten in het overgangs- en vredesproces

© Amnesty International

“We willen allemaal stabiliteit en vrede, maar niet ten koste van vrouwenrechten. We krijgen te horen dat vrouwenrechten een ontwikkelingspunt zijn en geen veiligheidspunt. Maar vrouwenrechten maken deel uit van de strijd.”

Afifa Azim, coördinator van de Afghan Women's Network

“Afghaanse vrouwen hebben het meest te winnen bij vrede en het meest te verliezen bij elk vredesoverleg dat vrouwenrechten in gevaar zou brengen. Er kan geen nationale veiligheid zijn zonder veiligheid voor vrouwen, er kan geen vrede zijn zolang het leven van vrouwen bedreigd is met geweld, zolang onze kinderen niet naar school kunnen, zolang wij niet op straat kunnen uit angst voor aanvallen met zuur.”

Mary Akrami, Directeur van de Afghan Women Skills Development Centre

In 2001 voerden de VS en zijn partners een militaire interventie uit in Afghanistan. Eén rechtvaardiging hiervan, naast de strijd tegen Al-Qa'ida, was de verdediging van mensen- en vooral vrouwenrechten.

Na de invasie hebben zowel de VS Staatssecretaris Colin Powell als de Eerste Minister van Groot-Brittannië Tony Blair de Afghaanse bevolking beloofd om vrouwenrechten als prioritair te beschouwen. Tien jaar na de val van de Taliban is er vooruitgang geboekt: de toegang van meisjes tot het onderwijs en de vertegenwoordiging van vrouwen in het parlement zijn verbeterd. En de nieuwe grondwet geeft vrouwen en mannen een gelijke juridische status. Maar deze moeizaam verworven overwinningen kunnen in gevaar komen als de Afghaanse overheid en zijn internationale partners vredesoverleg met de Taliban en andere rebelgroepen blij-

ven ondernemen zonder garanties voor mensenrechten. Taliban blijven vrouwenrechten immers verder beperken in streken die ze momenteel controleren.

Vooruitgang

De cijfers van de UK Department for International Development en het UN Development Program tonen de vooruitgang aan op het vlak van onderwijs en politiek:

- In 2001 gingen minder dan 1 miljoen kinderen naar school, waaronder bijna geen meisjes. In 2008-2009 gingen meer dan 5 miljoen kinderen, waarvan meer dan één derde meisjes.

- Tijdens de parlementsverkiezingen in 2010 waren 40% van de kiezers vrouwen en wonnen vrouwen 27% van de zetels.

Terug onder vuur

Tot de jaren negentig was er vooruitgang voor vrouwenrechten in Afghanistan. Tussen 1996 en 2001 hebben de Taliban vrouwen echter onderdrukt. Vrouwen maakten discriminatie mee in alle domeinen van het maatschappelijk leven: onderwijs, werk, vrijheid van beweging, politieke deelname en vertegenwoordiging werd hen geweigerd. Ze werden uitgesloten van het openbare leven en mochten alleen uit het huis onder toezicht van een mahram, een mannelijke bloedverwant. Veel vormen van gendergerelateerd geweld werden uitgevoerd door de Taliban, waaronder steniging tot de dood wegens overspel.

Onderwijs voor meisjes

In provincies zoals Ghazni, Logan en Wardak dreigt de aanwezigheid van de Taliban een negatieve impact te hebben op recente verbeteringen inzake vrouwenrechten. Vrouwelijke ambtenaren en medewerkers van VZW's worden er rechtstreeks bedreigd. Vrouwenorganisaties in deze regio's blijven beperkt en uit vrees voor hun leven zijn deze vrouwen gedwongen om in het geheim te werken.

De Taliban en andere rebellengroeperingen hebben een klimaat van angst gecreëerd door tijdens de nacht "nachtbrieven" te verspreiden op deuren van moskees, gebouwen en bomen, waarin ze mensen die voor internationale troepen of de overheid werken, bedreigen met aanvallen. Sinds 2006 werden scholen meer en meer aangevallen met raketten, bommen en explosieven. Tussen maart en december 2010 werden 74 scholen (waaronder 26 meisjesscholen, 13 jongensscholen en 35 gemengde of niet-geïdentificeerde scholen) gesloten ten gevolge van geweld. Bedreigingen en aanvallen hebben zo een domino-effect veroorzaakt: ofwel zijn scholen uit de buurt gedwongen om te sluiten of is de opkomst drastisch gedaald omdat ouders en studenten bang zijn. In 2010 rapporteerde het Afghaanse Ministerie van Onderwijs dat 34% van de scholen in Helmand en 61% van de scholen in Zabul gesloten bleven wegens onveiligheid.

Politiek

Politiek actieve vrouwen worden geconfronteerd met aanvallen en bedreigingen door de Taliban en andere rebellengroeperingen. Dit brengt niet enkel henzelf in gevaar, maar ook hun capa-

citeit om te strijden voor de rechten van andere Afghaanse vrouwen en meisjes wordt daarmee bedreigd. Zo werd het vrouwelijke provinciale raadslid Nida Khyani in april 2010 in kritische toestand teruggevonden na een drive-by-shooting in Pul-e-Khumri in Noord-Afghanistan. Ook Safiye Amajan was provinciaal directeur van het Ministerie van Vrouwenzaken toen ze neergeschoten en gedood werd in september 2006 wegens haar inspanningen om vrouwen te onderwijzen. Lt. Col. Malalai Kakar werd vermoord in september 2008. In Kandahar was ze de leider van een politieteam van 10 vrouwen die bezig waren met huishoudelijk geweld. Een laatste voorbeeld is Sitara Achakzai. Zij werd in april 2009 neergeschoten en gedood door Taliban. Ze was één van de voornaamste Afghaanse activisten voor vrouwenrechten.

Wrede, onmenselijke en vernederende bestraffing

In streken gecontroleerd door rebellengroeperingen zijn er regelmatig meldingen van marteling en misbruik. En vaak worden er na de zogenaamde rechtszaken afschuwelijke straffen toegepast. Zo werden in maart 2010 in de provincie Uruzgan de neus en oren van de 18-jarige Bibi Aysha afgesneden door haar man omdat ze gevlucht zou zijn voor haar schoonouders. En in augustus 2010 verplichtten de Taliban een vrouw in de provincie Badghis tot abortus. Daarna werd ze neergeschoten wegens vermeend overspel.

Mensenrechten in gevaar

Terwijl het vredesoverleg aan de gang is, wordt er meer en meer gevreesd dat men zal toegeven aan de Talibanideologie. Dit kan de mensenrechten in gevaar brengen. Sinds april 2011 mogen vrouwen bijvoorbeeld niet meer elke woensdag vergaderen in de bekende Blauwe Moskee, één van de weinige publieke plaatsen waar ze sinds 2001 terug toegang toe hadden. De Afghaanse overheid probeert ook publieke moraliteit op te dringen ten koste van kleine verworven vrijheden sinds 2001, zoals de wetgeving die bescheiden trouwkleedij verplicht; wetgeving over muziek en het verbod op vermenging van vrouwelijke en mannelijke gasten op huwelijksfeesten.

Vredesproces

Het huidige vredesproces probeert re-integratie en verzoening met de Taliban te faciliteren in Afghanistan. Maar de ervaring in streken gecontroleerd door de Taliban toont aan dat deze een harde en zeer discriminerende interpretatie hebben van de Shari'a wetgeving. Indien de Taliban onbeperkte politieke macht krijgen, zal dit waarschijnlijk leiden tot de schending van vrouwenrechten. Vandaag zijn er maar liefst 9 vrouwen in de 70 leden tellende Peace Council. Het is essentieel dat vrouwen en hun bekommernissen vertegenwoordigd worden in besluitvormende organen. Het is niet alleen hun recht om deel te nemen aan het vredesproces, maar ook noodzakelijk om vrouwenrechten te garanderen voor de toekomst en om een duurzame vrede voor de hele Afghaanse bevolking op te bouwen.

Noëlle Michel

© Amnesty International

Bronnen:

UNAMA, *Silence is Violence: End the Abuse of Women in Afghanistan*, 2009.

Sierra Leone: Hoe gratis gezondheidszorg toch niet gratis is

© Amnesty International

Sierra Leone heeft één van de hoogste cijfers van moedersterfte wereldwijd. In 2009 publiceerde Amnesty International een rapport dat de beperkte medische voorzieningen belichtte waar zwangere vrouwen mee geconfronteerd worden. Amnesty riep de overheid op om maatregelen te treffen tegen de hoge kost die vrouwen moeten betalen voor medische voorzieningen, en dan vooral voor dringende verloskundige zorgen.

In september 2011 lanceerde Amnesty een vervolgrapport dat kijkt naar de initiatieven die ondertussen door de overheid genomen zijn. Er werd een strategisch plan voor de gezondheidszorg 2010-2015 ontwikkeld en in april 2010 lanceerde President Koroma het 'Free Health Care Initiative' (FHCI) voor

zwangere vrouwen, vrouwen die borstvoeding geven en kinderen onder de 5 jaar.

De evaluatie van het gratis gezondheidsbeleid

De hervormingen resulteerden in een aantal belangrijke veranderingen en waren ook hoopgevend voor veel vrouwen. Bepaalde doelstellingen werden echter slechts gedeeltelijk geïmplementeerd. Ten eerste is er een gebrek aan gekwalificeerd personeel, zeker nu er een stijgende nood is aan goede dienstverlening met de lancering van het FHCI. Bovendien blijkt uit de getuigenissen van de door Amnesty geïnterviewde vrouwen dat ze vaak weinig respectvol behandeld worden door het medisch personeel. De 19-jarige Umu vertelde dat de verpleegsters tegen haar riepen,

haar geen informatie gaven, en geld vroegen voor medicijnen die sinds het FHCI nochtans gratis moeten zijn.

Daarnaast is er ook een groot probleem met de beschikbaarheid van medisch materiaal en de noodzakelijke medicijnen. Grote tekorten en laattijdige leveringen zijn grotendeels te wijten aan een slecht opvolgingssysteem. Het medisch personeel is vaak niet in staat om de verschillende officiële formulieren correct in te vullen en het nieuwe online inkoopstelsel CHANNEL te gebruiken.

Daarnaast wordt het leveringsprobleem nog verergerd door corruptie in de haven van Freetown, de Sierra Leonese hoofdstad waar medicatie toekomt uit het buitenland. Zo weigerden de ha-

venautoriteiten in 2010 om een grote levering van medicatie bestemd voor het FHCI door te laten. Een bezoek van de president aan de havenautoriteiten was nodig om de levering medicatie vrij te geven voor nationale distributie. Een dokter getuigt: "Aan de havens wordt er steeds om betalingen gevraagd. Het is er corrupt. De zaken worden daar vertraagd en geraken niet aan de medische verkooppunten. ... De verdeling van goederen is vandaag een manier om geld te verdienen en dat heeft het systeem verziekt."

Tot slot wordt de medicatie in de praktijk meestal niet gratis aangeboden. Uit de interviews blijkt dat in een groot deel van de gevallen bepaalde medicatie ofwel niet voorradig is, ofwel tegen betaling wordt aangeboden. Dit allemaal terwijl ze gratis zou moeten zijn. De vrouwen vertellen dat ze naar private apothekers worden gestuurd en wanneer ze daar niet kunnen betalen, worden ze simpelweg weggestuurd. Dat overkwam ook de 6 maanden zwangere Hajara die naar het ziekenhuis ging omdat ze zich duizelig voelde en moest braken. De dokter raadde haar aan om een scan te laten maken. Maar de verpleegster die de scan moest uitvoeren, vroeg haar daarvoor te betalen. Omdat ze geen geld had, werd ze weggestuurd zonder haar diagnose te weten.

Het feit dat het distributiesysteem van medisch materiaal en medicatie slecht georganiseerd is en nauwelijks opgevolgd wordt, maakt corruptie heel makkelijk. Aangezien de verschillende instanties amper gegevens bijhouden, raken medische producten van het FHCI systeem in het betalende systeem terecht. De anti-corruptie-commissie van Sierra Leone heeft talrijke klachten gekregen over het schaamteloos en moedwillig misbruik van het FHCI.

Het belang van monitoring en aansprakelijkheid als garantie voor de mensenrechten

Het is duidelijk dat het omzetten van het beleid in de praktijk erg moeizaam verloopt. Daarbij is het centrale probleem een gebrek aan effectieve monitoring- en aansprakelijkheidssystemen. Dit zijn belangrijke principes die essentieel zijn voor het recht op gezondheid en bijdragen tot het verminderen van moedersterfte. Door op een correcte manier het medische systeem op te volgen (monitoring), door het bijhouden

van gegevens zoals moedersterfte en de distributie van medicijnen, krijgt de overheid zicht op de problemen in het systeem. Dit bijhouden van correcte informatie maakt het mogelijk om waar nodig bepaalde mensen ter verantwoording te roepen.

In Sierra Leone faalt de medische monitoring omdat er een gebrek is aan capaciteit, middelen en een duidelijke methodologie. Naast het ministerie voor gezondheid spelen tal van andere actoren, zowel op het nationale als op het districtsniveau, een rol in het coördineren, opvolgen en evalueren van de gezondheidszorg. De decentralisatie van deze functie zorgt voor ongewenste effecten. Zo raken tijdens de informatie-overdracht tussen de verschillende instanties belangrijke boodschappen verloren en de verschillende niveaus beschuldigen elkaar wanneer er fouten gebeuren. Bovendien ontbreekt er een duidelijke visie in de methodologie: wat wordt er opgevolgd, welke middelen worden daarvoor gebruikt en met welke frequentie? Er is bijvoorbeeld nauwelijks aandacht voor de bezorgdheden van vrouwen en meisjes en het distributie- en leveringssysteem van medicatie is zelfs niet opgenomen in de huidige beperkte monitoring.

De verschillende instanties die in theorie bevoegd zijn om medisch personeel te bestraffen, hebben in de praktijk nooit stappen daartoe ondernomen. Er bestaan ook nauwelijks mechanismen en procedures om klachten neer te leggen. Er zijn geen klachtboxen aanwezig en patiënten durven niet naar een hoofdverpleegster te stappen wegens angst voor vergeldingsacties. Momenteel werkt de overheid aan een gratis telefoonlijn waar patiënten hun klachten kunnen achterlaten. Eén van Amnesty's aanbevelingen is dat de overheid moet nagaan of ze patiënten kan betrekken in het testen van dergelijke nieuwe initiatieven.

Ook het juridische systeem van Sierra Leone speelt een belangrijke rol in het tot stand brengen van dergelijke systemen voor aansprakelijkheid. Momenteel vormt het recht op gezondheid geen wettelijk afdwingbaar mensenrecht onder de nationale wetgeving van Sierra Leone. Wanneer een vrouw om financiële redenen hulp wordt geweigerd in een ziekenhuis, zijn er geen juridische stappen mogelijk want het recht

op gezondheid is er niet bereikbaar. Een vader van een vijf maanden oude baby vertelde Amnesty dat zijn vrouw niet beviel in het ziekenhuis maar thuis omdat ze moesten betalen voor medicatie. Hij wilt klacht neerleggen maar weet niet hoe. Volgens het VN-Comité voor Economische, Sociale en Culturele Rechten moet nochtans iedereen die het slachtoffer is van de schending van het recht op gezondheid toegang hebben tot juridische maatregelen op nationaal en internationaal niveau. Daarnaast belemmeren een aantal andere belangrijke factoren dat er rechtszekerheid heerst. Rechtbanken opereren niet onafhankelijk van de overheid en mensen met een laag inkomen ondervinden financiële en administratieve drempels om juridische stappen te ondernemen. De Legal Aid Bill van 2010 zou aan dit laatste probleem tegemoet moeten komen maar is nog steeds niet goedgekeurd.

Femmy Thewissen

Bron:
Amnesty International, *At a Crossroads: Sierra Leone's Free Health Care Policy*, 2011.

Sierra Leone kampt met één van de hoogste moedersterftcijfers ter wereld. Amnesty International noemt de situatie een mensenrechtencrisis, omdat deze vrouwen het recht op het leven en het recht op de hoogst mogelijke standaard van gezondheidszorg wordt ontkend. Sinds 2009 ijvert Amnesty International actief mee voor een degelijke en toegankelijke gezondheidszorg. We boekten succes, in de zin dat de overheid in april 2010 een systeem van gratis gezondheidszorg en medicijnen voor zwangere vrouwen lanceerde. Maar de implementatie van dit plan loopt mank (zie artikel door Femmy Thewissen in dit nummer). Daarom is het uiterst belangrijk dat er een toezichtsmechanisme komt, dat moet waken over de naleving van het systeem van gratis en kwalitatief goede gezondheidszorg en medicijnen.

Voer actie en schrijf een brief naar de minister van Gezondheid in Sierra Leone.

Stuur een brief naar:

Mrs. Zainab Hawa Bangura
Minister of Health
4th Floor Youyi Building
Freetown
SIERRA LEONE

Posttarief: € 1,10
(prijs per volumeaankoop) of
€ 1,20 (prijs per stuk of frankeertarief).
Meer info op www.bpost.be

Stuur een kopie naar:
Ambassade van Sierra Leone
Z.E. de heer F.M. DABOR
Tervurenlaan 410
1150 Brussel
Fax 02 771 82 30
E-mail: sierraleoneembassy@brutele.be

Posttarief: € 0,61
(prijs per volumeaankoop) of
€ 0,71 (prijs per stuk of frankeertarief).
Meer info op www.bpost.be

VOORBEELDBRIEF

(plaats, datum)

Dear Honourable Minister,

I am writing to you to express my concern that in spite of the Government's efforts over the last two years to introduce various initiatives to address challenges pregnant women and girls face in accessing drugs and medical care crucial to ensure safe pregnancy and childbirth, the challenges still persist today and many women continue to be denied access to care.

I wish to urge you to make maternal health a priority and to take immediate action to ensure that pregnant women and girls have access to all essential Emergency Obstetric Care drugs and healthcare throughout their pregnancy.

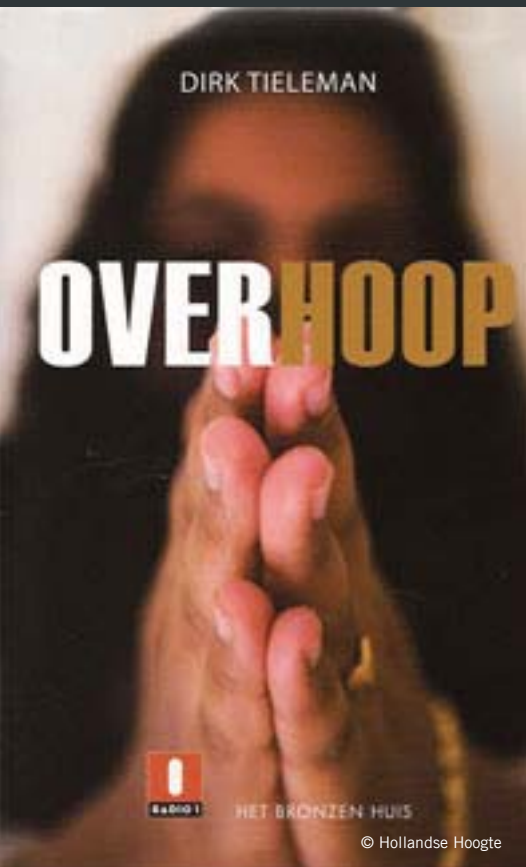
Amnesty International is concerned that despite the introduction of the Free Health Care Policy, the healthcare system remains dysfunctional in many respects. Disparities persist between rural and urban maternal health services; the quality of care is frequently substandard, and overwhelmingly women continue to pay for essential drugs, despite the free care policy. As a result women and girls living in poverty continue to have limited or no access to essential care in pregnancy and childbirth. We are further concerned that women confronted with violations of their rights under the Free Health Care Policy are unaware of complaint mechanisms and accountability or monitoring processes.

I urge you to act immediately and to take these urgent steps:

- Issue a Directive to all health service structures underlining the Free Health Care Policy
- Conduct a systematic assessment into the leakage and stock-out of essential drugs;

Sincerely

(Naam, adres, handtekening)

Jaar van uitgave en uitgever: 2011,
Het Bronzen Huis

De achterflap omschrijft *OverHoop* als “een boek over vrouwen voor wie emancipatie gelijk staat aan hoop op een betere toekomst”. Dirk Tieleman laat Meyrem Almaci, Mimount Bousakla, Meryem Kanmaz, Ouafae Marrou, Rafike Yilmaz en Laila X aan het woord om na te gaan wat emancipatie en hoop betekenen voor deze jonge allochtone vrouwen. Daarnaast wil hij ontdekken of hun ervaringen verschillen van die van Vlaamse vrouwen enkele decennia eerder. Ook Miet Smet, Marleen Temmerman, Mia Doornaert, Leona Detiège en Jeanne Devos voerden in hun jonge jaren immers strijd om hun eigen weg te kunnen gaan. Waarin verschilt de ontvoogdingsstrijd van de huidige generatie vrouwen van die van de vorige? En was het toen makkelijker of net niet?

In *OverHoop* laat Dirk Tieleman de vrouwen zelf aan het woord. Zij schetsen in een diepte-interview hun jeugd, hun dromen, hun tegenkantingen en overwinningen. Hoewel de vragen van Dirk Tieleman bij tijden neigen naar of zelfs ronduit getuigen van subjectiviteit en vooringenomenheid, kunnen de geïnterviewden duidelijk hun vrouwteje staan. De lezer krijgt een beeld van de persoonlijke ervaringen van 11 sterke

vrouwen, afgetekend tegen de bredere maatschappelijke context van respectievelijk de voorbije twee decennia en de jaren '60 en '70. Tussen deze generaties tekenen zich parallellen af zoals de drang naar vrijheid, een combinatie van rebellie en engagement, het opkomen voor de eigen onderwijskeuze, het omgaan met de druk van de omgeving en het zich voortbewegen in een manencultuur. Maar er zijn ook duidelijke verschillen. Meyrem Kanmaz van het Expertisecentrum voor Islamitische Culturen ziet vooral een verschil in het feit dat de allochtone vrouwen op twee fronten strijd moeten leveren: tegen de bredere samenleving én binnen de eigen gemeenschap. Maar de Vlaamse en allochtone vrouwen kunnen er ook onderling uiteenlopende meningen op na houden, bijvoorbeeld over de rol van religie, traditie, kleding of politiek.

Jonge allochtone vrouwen leggen niet noodzakelijk dezelfde weg naar emancipatie af als hun Vlaamse voorgangers deden. Miet Smet zegt hierover: “Ik vind niet dat wij van vandaag op morgen kunnen zeggen dat zij moeten worden zoals wij. Maar ik ben ervan overtuigd dat er geen weg terug is. Ik heb dat voor de vrouwen in België ook altijd gevonden, ik heb altijd gezegd: “Jullie mogen op jullie kop staan, maar er is geen weg terug, wij zullen vooruit gaan.” Dat zal met hen ook gebeuren.”

Dit boek brengt interessante ideeën naar voor en zet de lezer aan het denken over thema's zoals integratie, segregatie, polarisering tussen gemeenschappen en de hoofddoelenkwestie. Verschillende positieve strategieën worden naar voor geschoven om integratie van en emancipatie binnen allochtone gemeenschappen te bevorderen: een goede (politieke) vertegenwoordiging door mensen uit de eigen gemeenschap, een gemengd kenniscentrum, maar bovenal dialoog. Mensen moeten opnieuw leren met hun burens te praten en naar hen te luisteren, meent Jeanne Devos wiens beweging voor dienstarbeidsters in India uitgroeide van een groepje van zeven meisjes tot een nationale massabeweging.

Wij zijn in elk geval benieuwd hoe deze emancipatie zich de komende jaren zal verder zetten!

Anke Van Vossolle

Focus op Vrouwen is een driemaandelijkse nieuwsbrief van het Amnesty International Vrouwenrechtenteam.

De ingenomen standpunten vertegenwoordigen niet noodzakelijk de standpunten van Amnesty International.

REDACTIE:

Annemie Van Uytven (eindredactie),
Nai Han Lau (eindredactie),
Anke Van Vossolle, Marie Mercelis,
Femmy Thewissen en Noëlle Michel

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Karen Moeskops
Kerkstraat 156
2060 Antwerpen

VORMGEVING:

Danny Wyts - Drukkerij WAG

REDACTIEADRES:

Amnesty International Vlaanderen vzw
Kerkstraat 156
2060 Antwerpen
T: 03 271 16 16
F: 03 235 78 12
E: annemie_vanuytven@hotmail.com
W: www.amnesty.be

Wil je de *Focus op Vrouwen* gratis ontvangen? Contacteer dan Kris Laurijssen via 03 271 16 16 of mail je volledig thuisadres naar KrisL@aivl.be

Wil je graag een elektronische versie van *Focus op Vrouwen* in je mailbox ontvangen? Surf naar www.amnesty.be/vrouwen en schrijf je in.

Amnesty International is een wereldwijde onafhankelijke en onpartijdige organisatie die de naleving van alle mensenrechten nastreeft door onderzoek en actie.

Onze activisten worden gedreven door verontwaardiging over ernstige mensenrechtenschendingen en door hoop op een wereld waarin alle mensenrechten werkelijkheid zijn voor alle mensen.

Giften zijn welkom op rekeningnummer 000-0000082-82. Giften vanaf 40 euro op jaarbasis zijn fiscaal aftrekbaar. Meer info over hoe u Amnesty International kan steunen, lees je op www.amnesty.be/steunons.

